

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ג בשבט, תשפ"א
26 בינואר, 2021
032/2021

11/04/2021: תיקונים בעמוד זה, בעמ' 4, הוחלף תרשים 2.

לרגל יום השואה הבין-לאומי שיצוין ב-27 בינואר 179,600 ניצולי השואה חיו בישראל בדצמבר 2020

On the Occasion of the International Holocaust Day on January 27th 179,600 Holocaust Survivors live in Israel in December 2020

הנתונים המתפרסמים בהודעה זו נכונים לדצמבר 2020 ונלקחו מקובץ שהתקבל מהרשות לזכויות ניצולי השואה, בדומה לנתונים שהתפרסמו בהודעה לתקשורת אשתקד. הרשות לזכויות ניצולי השואה משמשת זרוע של מדינת ישראל לתגמול ניצולי השואה ששהו במחנות, בגטאות ובמקומות מסתור וכן נכי המלחמה, נכי רדיפות הנאצים והפליטים. בנוסף על כך, הרשות לניצולי השואה הכירה במעמדם של תושבי עיראק שנכחו באירועי הפרהוד¹ ביוני 1941 ובתושבי מרוקו ואלג'יריה שחוו הגבלות בתעסוקה ובמקום מגורים בתקופת משטר וישי והיו חשופים למשטר הנאצי.

- לקראת סוף שנת 2020 מספר האנשים המוכרים על ידי הרשות לזכויות ניצולי השואה עמד על 179,600 איש.
- מתחילת שנת 2020 ועד סופה, הוכרו כ-3,000 ניצולי שואה נוספים ונפטרו כ-17,000. מתוך הנפטרים כ-900 נפטרו מנגיף הקורונה. כ-5,300 ניצולי השואה היו נדבקים מאומתים בנגיף הקורונה. אחוז הנפטרים מתוכם עמד על 17%, בדומה לאחוז הנפטרים באוכלוסיית יהודים ואחרים² באותם גילים (16%).
- כל ניצולי השואה הם מבוגרים בני 75 ומעלה, ומתוכם כ-17% הם מעל גיל 90.
- הנשים הן כ-60% מכלל ניצולי השואה, והגברים - כ-40%. חלקן היחסי של הנשים גדל עם העלייה בגיל.
- 64% מניצולי השואה הם ילידי אירופה.
- 11% מניצולי השואה הם ילידי עיראק שנחשפו לאירועי הפרהוד ביוני 1941.
- 16% הם ילידי מרוקו ו-2% ילידי אלג'יריה שחוו הגבלות בתחומי חיים שונים בתקופת משטר וישי.
- כשליש מהניצולים (כ-32%) עלו לישראל עד שנת 1951 בגל העלייה הראשון, וכשליש (34.0%) בגל העלייה האחרון בשנות ה-90 של המאה הקודמת.

¹ הכוונה לפרעות שנערכו באוכלוסייה היהודית בבגדאד, בירת עיראק, בחג השבועות בשנת 1941. בפרעות נרצחו לפחות 179 יהודים, 2,118 נפצעו, 242 ילדים הפכו ליתומים, ורכוש רב נבזז. מספר בני האדם שרכושם נבזז הגיע לכ-50,000 (מתוך ויקיפדיה, 30 בספטמבר 2020).

² אחרים - נוצרים לא ערבים, בני דתות אחרות וכאלה שרשומים כחסרי סיווג דת במרשם האוכלוסין.

בדצמבר 2020 סך כל הזכאים אשר היו מוכרים על ידי הרשות לזכויות ניצולי השואה עמד על 179.6 אלף איש. מתוכם כ-36 אלף מוגדרים כנכי רדיפות ומלחמה.

אוכלוסיית הזכאים בשנת 2020 כוללת גברים ונשים בני 75 ומעלה בהתאם להגדרות [חוק ההטבות לניצולי שואה, התשס"ז-2007](#).

מאומתים ונפטרים מנגיף הקורונה

מתחילת שנת 2020 ועד סופה, הוכרו כשלושת אלפים ניצולי שואה נוספים ונפטרו כ-17 אלף. מתוך הנפטרים כ-0.9 אלפים נפטרו מנגיף הקורונה. כ-5.3 אלפים ניצולי היו נדבקים מאומתים לנגיף הקורונה. אחוז הנפטרים מתוכם עמד על 17%, בדומה לאחוז הנפטרים באוכלוסיית יהודים ואחרים באותם גילים (16%). בקרב נשים אחוז הנפטרים מתוך המאומתים היה נמוך מזה של גברים – 15% לעומת 21% (דומה לאוכלוסיית יהודים ואחרים - 14% ו-19%, בהתאמה).

קרוב למחצית מהנדבקים המאומתים בקבוצת היהודים והאחרים בני 75 ומעלה הם ניצולי השואה (46%) – בדומה לחלקם באוכלוסייה זו (כ-44%). אחוז המאומתים בקרב ניצולי השואה דומה לאחוז המאומתים בקרב כלל היהודים והאחרים - 2.77% ו-2.84%, בהתאמה. אחוז המאומתים עולה עם הגיל גם בקרב ניצולי השואה וגם בקרב כלל היהודים והאחרים. בקרב ניצולי השואה אחוז המאומתים בגיל 95 ומעלה כפול מאחוז המאומתים בני 75-84.

לוח א - אחוז המאומתים לנגיף הקורונה בקרב ניצולי שואה ובקרב יהודים ואחרים, 2020

יהודים ואחרים	ניצולי שואה	
2.84%	2.77%	סה"כ המאומתים מבני 75 ומעלה
2.60%	2.24%	84-75
3.38%	3.50%	94-85
3.68%	4.85%	+95

גיל ומין

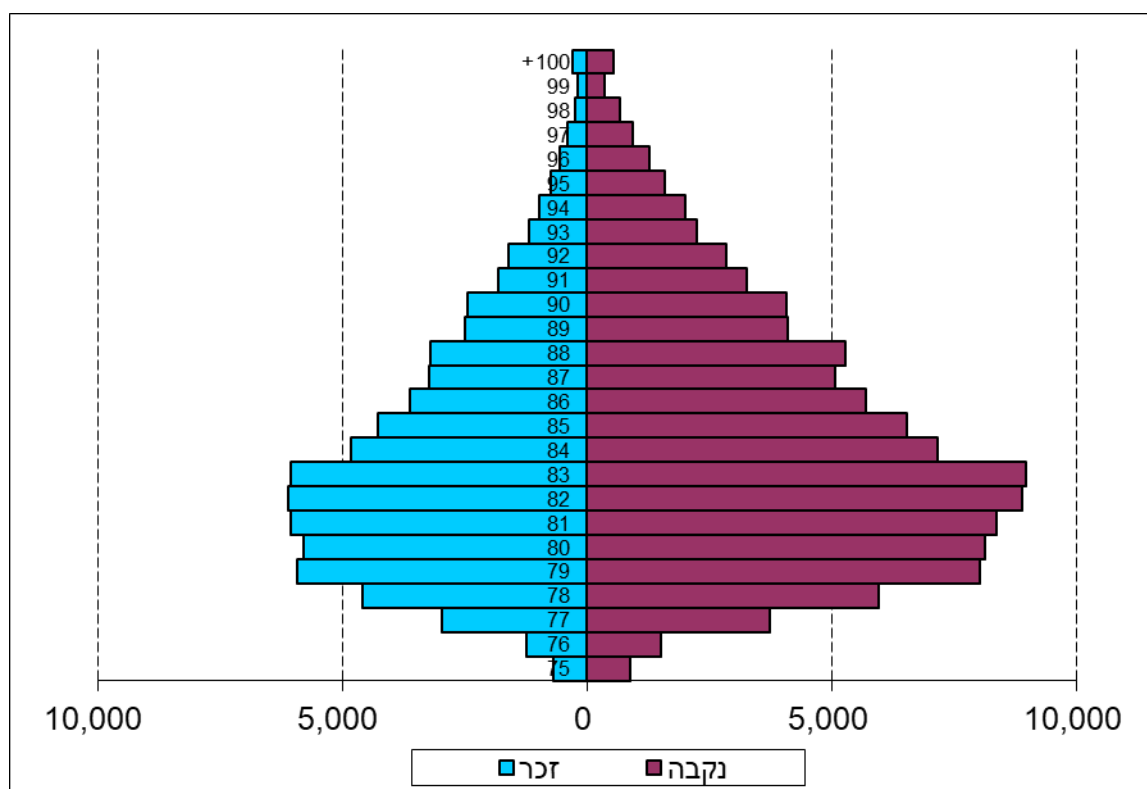
60% מכלל ניצולי השואה הן נשים (108.1 אלף) ו-40% הם גברים (71.5 אלף). חלקן היחסי של הנשים גבוה מזה של הגברים בכל הגילים ועולה ככל שעולה הגיל: בקבוצת הגיל 84-75 נשים הן 58% ובקבוצת הגיל 85 ומעלה - 63%.

הגיל החציוני³ של גברים עמד על 83.4, ואילו של נשים - על 84.0.

כ-35% מהניצולים נולדו בתקופת מלחמת העולם השנייה, בשנים 1939-1945, והם בני 75-81 בסוף 2020. עוד כ-48% מסך כל הניצולים הם בני 82-89, והשאר מעל גיל 90 (כ-17%).

³ גיל חציוני הוא הגיל שמחצית האוכלוסייה נמצאת מעליו ומחציתה - מתחתיו.

תרשים 1 - ניצולי שואה לפי מין וגיל, 2020

בני 100 ומעלה

כ-850 מניצולי השואה שחיו בישראל בסוף 2020 הגיעו לגיל 100 ומעלה. חלקם מכלל ניצולי השואה עומד על 0.5%, לעומת 0.2% בקרב כלל אוכלוסיית ילידי חו"ל בישראל בני 100 ומעלה. בקרב ניצולי השואה כשליש מבני 100 ומעלה הם גברים וכשני שלישים הן נשים, לעומת פער קטן יותר בקרב כלל ילידי חו"ל בני 100 ומעלה בישראל (45% גברים ו-55% נשים).

מצב משפחתי

באוכלוסיית ניצולי השואה בכל הגילים אחוז הנשואים גבוה מאחוז הנשואות, ואילו אחוז האלמנות גבוה מאחוז האלמנים. כ-68% מהניצולים היו נשואים ב-2019 לעומת 25% מהניצולות, וכ-22% היו אלמנים לעומת 61% אלמנות. נתונים אלו משקפים את תוחלת החיים הגבוהה יותר של הנשים. על פי מרשם האוכלוסין בכ-21 אלף משפחות שני בני הזוג מוכרים כניצולי השואה.

ארץ לידה ותקופת עלייה

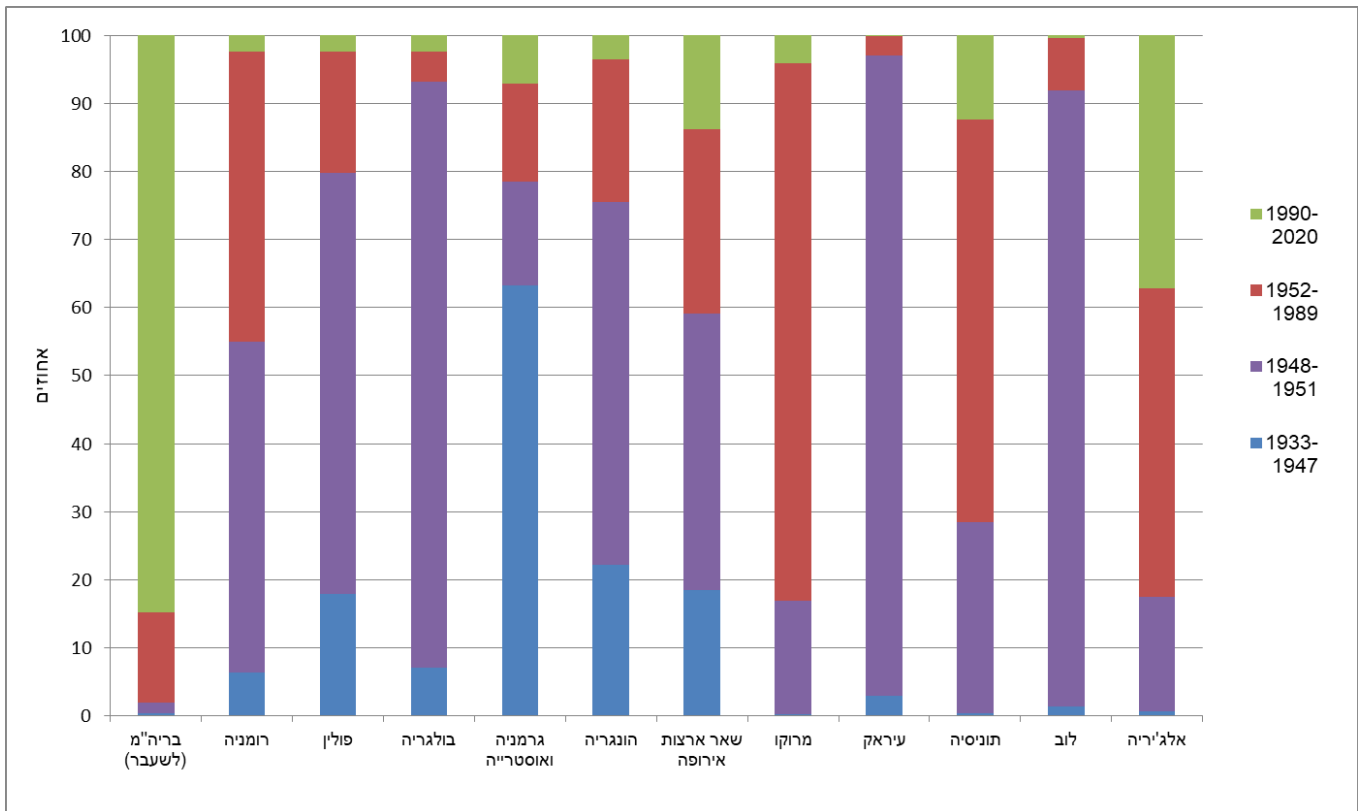
64% מניצולי השואה החיים בישראל הם ילידי אירופה (114.5 אלף). ילידי בריה"מ (לשעבר) הם הקבוצה הגדולה – 36%, עוד כ-12% הם ילידי רומניה וכ-6% ילידי פולין. 16% מניצולי השואה הם ילידי מרוקו וכ-2% ילידי אלג'יריה שסבלו מהגבלות שונות בתקופת משטר וישי, 11% הם ילידי עיראק שחוו את מאורעות הפרהוד. 7% הנותרים הם מתוניסיה ולוב.

לוח ב - ניצולי שואה לפי ארץ לידה, 2020

אחוזים	אלפים	ארץ לידה
100.0	179.6	סך כולל
63.8	114.5	ארצות אירופה – סה"כ
36.4	65.3	בריה"מ (לשעבר)
11.8	21.2	רומניה
5.6	10.0	פולין
2.7	4.9	בולגריה
1.8	3.2	גרמניה ואוסטרייה
1.5	2.6	הונגריה
4.0	7.2	שאר ארצות אירופה
36.2	65.1	ארצות אסיה ואפריקה – סה"כ
16.4	29.5	מרוקו
10.9	19.6	עיראק
4.0	7.2	תוניסיה
2.7	4.8	לוב
2.1	3.7	אלג'יריה
0.1	0.2	שאר ארצות

כ-5% מהניצולים עלו לישראל עוד לפני קום המדינה, בשנים 1933-1947. כשליש (31.8%) מהניצולים עלו לישראל בגל העלייה הגדול (1948-1951) לאחר קום המדינה. עוד 29.5% עלו בשנים 1952-1989, וכשליש (34.0%) עלו מאז שנות ה-90 של המאה הקודמת, בתקופת גל העלייה האחרון מבריה"מ (לשעבר). כ-63% מניצולי השואה מגרמניה ומאוסטרייה עלו לישראל עוד טרם הקמת המדינה. רוב הניצולים מפולין, בולגריה, הונגריה, עיראק ולוב עלו לישראל בגל העלייה הראשון (1948-1951). מרבית ילידי מרוקו ותוניסיה עלו בשנות ה-50 וה-60 של המאה הקודמת. ואילו רוב הניצולים מבריה"מ (לשעבר) עלו החל משנת 1990.

תרשים 2 - ניצולי שואה לפי ארץ לידה ותקופת עלייה, 2020

פיזור גאוגרפי

כ-95% מהניצולים מתגוררים ביישובים עירוניים וכ-5% ביישובים כפריים, בדומה לשאר אוכלוסיית היהודים והאחרים בישראל.

כ-41% מהניצולים המתגוררים ביישובים עירוניים, חיים בערים הגדולות המונות יותר מ-200,000 תושבים (כ-73 אלף ניצולים). כמחציתם מרוכזים בשלוש הערים הגדולות: כ-12.4 אלף בחיפה, כ-11.1 אלף בירושלים וכ-9.9 אלף בתל אביב-יפו.

בערים המונות בין 50,000 ל-199,999 תושבים, חיים כשליש מהניצולים (57.9 אלף) והשאר, 40.4 אלף ניצולים, ביישובים עירוניים קטנים יותר.

כ-4.9 אלף ניצולים מתגוררים במושבים ועוד כ-2.3 אלף בקיבוצים.

10% מכלל ניצולי השואה מתגוררים במוסדות, לעומת 8.6% בקרב יהודים ואחרים בני 75 ומעלה.

לוח ג - ניצולי שואה ביישובים נבחרים, 2020

אלפים	יישוב
12.4	חיפה
11.1	ירושלים
9.9	תל אביב-יפו
8.9	אשדוד
8.8	נתניה
7.8	באר שבע
7.3	פתח תקווה
7.1	ראשון לציון
6.4	בת ים
5.9	רמת גן
5.9	חולון
5.5	אשקלון